

LUONTOPANEELIN LAUSUNTO KOSKIEN HALLITUKSEN ESITYSLUONNOSTA EDUSKUNNALLE VALTION ALUEHALLINTOUUDISTUSTA KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI

Luontopaneelin kommentti koskee ehdotetun lain 4.4 §, jossa Lupa- ja valvontavirastosta todetaan:

”Ympäristöosastolla on yleistä etua ympäristöä koskevassa päätöksenteossa ja muutoksenhaussa valvova yksikkö. Yksiköllä on yleisen edun valvontatehtävässään itsenäinen ratkaisuvallta. Yksikön toiminta on järjestettävä siten, että sen riippumattomuus ja puolueettomuus näissä tehtävissä on turvattu eikä yksikölle saa antaa sellaisia muita tehtäviä, jotka voivat vaarantaa näiden tehtävien asianmukaisen hoitamisen ja riippumattomuuden.”

Luontopaneeli toivoo, että laissa Lupa- ja valvontavirastosta määriteltäisiin ehdotettua 4.4 §:ä selkeämmin yleistä etua valvovan yksikön tehtävät ja kokoonpano ja veloitettaisiin varmistamaan yksikön resurssit. Lakiin ei ole ehdotettu säännöksiä siitä, miten yleisen edun valvontayksikkö toimii ja mitä tehtäviä sille kuuluu. On siten epäselvää, antaako yksikkö tai sen nimissä toimiva virkamies lausuntoja lupa-asioissa ja voiko se valittaa lupapäätöksistä. Yleisen edun valvonnan tehtävä on niin tärkeä, ettei asiaa voi jättää avoimeksi.

Kuten HE-luonnoksessakin todetaan, ELY-keskusten rooli yleisen edun valvonnassa on ollut tärkeä. Luontopaneeli toteaa, että uuden yleistä etua valvovan yksikön resurssit tulee olla riittävät ja yksikössä on oltava asiantuntemusta useilta eri aloilta, jotta monenlaisen ympäristöä koskevan päätöksenteon seuraaminen ja lausuntojen antaminen yleisen edun näkökulmasta olisi mahdollista ja yksiköllä tulee myös olla resursseja tarvittaessa valittaa päätöksistä. ELY-keskusten oman alueensa paikallistuntemus on ollut osa asiantuntijuutta ja siitä olisi edelleen huolehdittava.

Luontopaneelin lausunnon ovat laatineet Minna Pappila ja Outi Silfverberg